

Mund- og næsehygiejne

Hos borgere som ernæres via sonde

Formål

At undgå infektioner i mund og næse under behandling med sonde.

Baggrund

God mundhygiejne er vigtig hos personer, der sondeernæres, idet spytssekretion nedsættes på grund af manglende eller nedsat føde- og væskeindtagelse. Tænder og mundhule holdes dermed ikke fugtige og rene, hvilket kan føre til ubehag i form af dårlig ånde, tørre slimhinder, tørre læber, belagt tunge, irritation og forringet tandstatus. Det kan forårsage udvikling og spredning af infektion i mundhulen. Yderst i næsen kan der samle sig skorper og slim, hvilket kan give ubehag og hæmme vejrtrækning gennem næsen. Læsioner og tryksår på næsen som følge af sondens tryk på næsebor kan medføre infektion.

Gennemførelse

Tænder og mundhule skal holdes rene med tandbørstning, som suppleres eller erstattes med rensning af mundhulen. Spytssekretion og muskulaturen skal stimuleres. Hvis sondebrugeren må og kan, gives ernæring, væske, lidt at sutte på, fx bolsjer eller tyggegummi, og der spisetrænes som supplement til sondeernæringen. Hvis det er muligt opfordres klienten til at trække vejret gennem næsen.

Mund- og næsepleje

Mund- og næsepleje udføres flere gange dagligt afhængig af væskeindtagelse samt mundhulens, næsens og læbernes udseende. Dog anbefales minimum 2 gange dagligt.

Mundpleje

Sondebrugeren sættes godt til rette.

Der udføres hånddesinfektion, og der anvendes engangshandsker

Et rent håndklæde lægges på sondebrugers bryst.

Tænder/tandprotese børstes. Hos personer med tandprotese skal resterende tænder samt gummer børstes med en blød tandbørste, inden munden skylles.

Sondebrugeren skyller munden ren for tandpasta – om muligt.

Hos bevidstløse eller meget medtagne personer fugtes en mundswab med vand/danskvand og munden renses systematisk. Der bruges rigeligt med mundswabs, så urenheder fjernes effektivt.

Mundswabs må ikke genbruges.

Ved behov anvendes tandstikker/tandtråd og evt. kunstigt spyt.

Læberne smøres med læbepomade/vaseline.

Hvis sondebrugeren har tørre skorper i mundhulen, kan de opblødes med vaseline.

Næsepleje

Der udføres hånddesinfektion og der anvendes engangshandsker.

Plaster og eventuelle plasterrester fjernes forsigtigt fra sondebrugers næse.

Skorper og slim fjernes fra næseborene med en ren vaskeklud fugtet i lunkent vand, hvorefter næsen tørres.

Et nyt plaster placeres på en sådan måde, at sonden ikke trykker imod næseboret med risiko for tryksår. Stødpudesalve smøres omkring næsen. (Stødpudesalve beskytter huden med en vandafvisende hinde, og irriterende stoffer udefra neutraliseres)

Litteraturhenvi sning/Kilde

Hansen, Helle Ploug. Teknikker og procedurer – en håndbog for sygeplejersker. Gyldendal 1.udgave.1999

Nielsen, Birthe Kamp. Sygeplejeprocedurer og – teknikker. Gads Forlag.1. udgave 2005

Simonsen & Weel®

Tel. 7025 5610 · Fax 7025 5620
sw@sw.dk · www.sw.dk